

Szakmai beszámoló:

„7-nap Körutazás Erdélyben” – Határtalanul! Program

Magvető Református Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű
Általános Iskola és Óvoda

Utazás időpontja: 2026.03.25.-03.31.

Pályázati azonosító: HAT-KP-1-2025_1-002348

Tartalom

1. Projekt összefoglaló	3
2. Előkészítő tevékenységek.....	4
3. Részletes szakmai és élményalapú beszámoló.....	7
1. nap: A nemzeti összetartozás útján.....	7
2. nap: Szász építészeti csodák és a vasalók.....	8
3. nap: Találkozás és a székely lélek nyomában	9
4. nap: Természeti katarzis	11
5. nap: Csángó hagyományok és a hegyek világa	12
6. nap: Irodalom és a föld alatti kaland	14
7. nap: Búcsú Erdélytől	16
4. Pedagógiai és közösségépítő hatások	18

1. Projekt összefoglaló

A Magvető Református Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Óvoda 36 diákja és 3 kísérő pedagógusa 2026. márciusában egy életre szóló, hétnapos erdélyi körutazáson vett részt. A program célja az volt, hogy a tanulók ne csupán könyvekből, hanem személyes megtapasztalás útján ismerjék meg a Kárpát-medencei magyarság kulturális örökségét, történelmét és természeti kincseit. Az 1680 km-es utazás során a közösségünk tagjai mélyebb betekintést nyertek az együvé tartozás érzésébe.

(Magvető Református Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Óvoda főépülete)

- Cél: Kapcsolat teremtése az erdélyi magyarsággal, együvé tartozás erősítése.
- Útvonal főbb pontjai: Gyula – Arad – Vajdahunyad – Déva – Nagyszeben - Kerc-Brassó - Szászhermány - Csernáton - Szent Anna-tó – Csíksomlyó- Csíkszépvíz - Kostelek-Békás-szoros - Gyilkos-tó- Farkaslaka - Torda- Torockó – Kolozsvár – Körösfő - Királyhágó – Nagyvárada – Nagyszalonta

2. Előkészítő tevékenységek

Szülői értekezlet

A tanulmányút előkészítése során intézményünk kiemelt figyelmet fordított a szülők részletes és átfogó tájékoztatására. Ennek keretében a kirándulást megelőzően összevont, évfolyamszintű szülői értekezletet szerveztünk, amelyen valamennyi érintett tanuló szülője számára biztosítottuk a részvétel lehetőségét.

Az értekezlet során részletesen ismertettük az utazás célját, pedagógiai jelentőségét, a tervezett programokat, az útvonalat, a szállás- és étkezési körülményeket, valamint a biztonsági és szervezési szempontokat. Külön hangsúlyt fektettünk a Határtalanul! program nevelési céljaira, valamint arra, hogy a tanulók milyen kompetenciák fejlesztésében

vesznek részt a tanulmányút során.

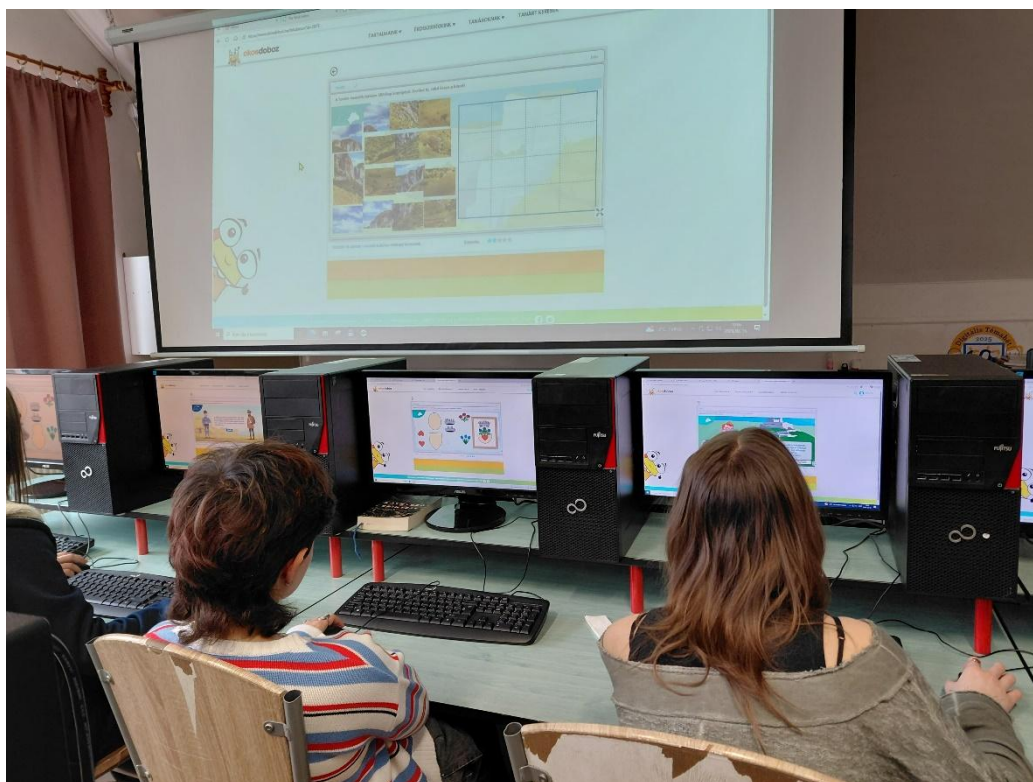
A tájékoztató után lehetőséget biztosítottunk a szülők számára kérdéseik feltevésére, amelyekre részletes, megnyugtató válaszokat adtunk. Az interaktív beszélgetés hozzájárult a bizalom erősítéséhez, valamint ahhoz, hogy a szülők teljes körű képet kapjanak a programról. Az értekezlet eredményeként a szülők megfelelően informált döntést tudtak hozni gyermekük részvételéről, valamint megerősödött az intézmény és a családok közötti együttműködés.

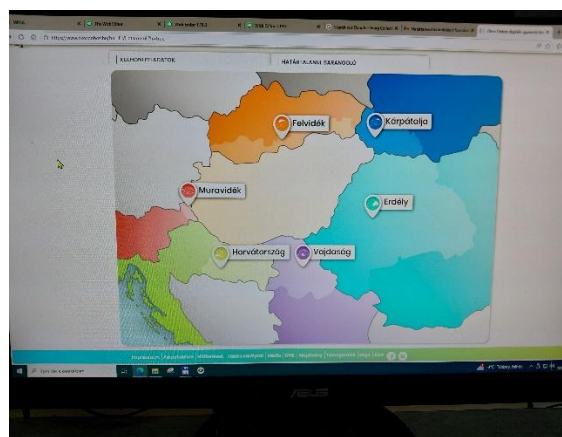
Tanulói felkészítő foglalkozások

A tanulmányút eredményességének biztosítása érdekében a programot megelőzően célzott tanulói felkészítő foglalkozásokat tartottunk. A felkészítés során kiemelt figyelmet fordítottunk arra, hogy a résztvevő diákok előzetes ismeretekkel, megfelelő attitűddel és tudatos szemlélettel induljanak el az útra.

A foglalkozások keretében a tanulók megismerkedtek az érintett területek – elsősorban Erdély – történelmi, földrajzi és kulturális sajátosságaival. Külön hangsúlyt kapott a határon túli magyarság helyzete, hagyományai és identitásának megőrzése. A tananyag feldolgozása interaktív módon történt: térképes feladatok, csoportmunkák és rövid prezentációk segítették az aktív tanulást. Egy-egy alkalommal az okosdobozt azaz a Határtalanul! Barangoló digitális tartalomtárt használtuk elmélyítve jobban a kirándulás tartalmi részleteit. A gyerekek az előkészítő órákon nagy érdeklődéssel töltötték ki a tartalomtár feladatait. <https://www.okosdoboz.hu/hu-HU/Hatarontuli?h=true>

(az iskola informatika terme)

Barangoló digitális tartalomtár – Erdély. Az előkészítő órán a következő Okos Doboz témakörökkel foglalkoztunk:

1. Erdélyi formakincs - Tantárgyi kapcsolat: földrajz. Erdély tájain nyugatról kelet felé haladva különleges sziklaformákat ismerhettünk meg. Medvebarlang, Csodavár, Sárkányok kertje, Tordai-hasadék, Parajdi Sósoros, Békás-szoros képződményeivel foglalkoztunk
2. Legendás vizek - Tantárgyi kapcsolat: földrajz. Szent Anna-tó, Maros és Olt, Gyilkos-tó, Medve-tó, Ördög-tó, és a Feneketlen-tó keletkezésének mondájával ismerkedhettünk.
3. Erdélyi konyha - Tantárgyi kapcsolat: technika és életvitel. Az erdélyi nemzetiségek jellegzetes ételeit ismerhettük meg a feladat során.
4. Elkaplak, holló! - Tantárgyi kapcsolat: történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek. Kolozsvár korabeli térképén jellegzetes épületek, szobrok megismerése, /pl.: Mátyás király szülőháza, Ferences templom és kolostor, Mátyás király szobra a Főtéren stb./ Mátyás király ezekhez fűződő kapcsolatáról a helyes válaszok megkeresése.
5. Erdély összefoglaló - Tantárgyi kapcsolat: földrajz. Híres erdélyi látnivalók képét kellett párosítani az elnevezésükkel.
6. Motívumok - Tantárgyi kapcsolat: vizuális kultúra. Különböző tárgyakon szereplő motívumok és tárgyak nevét kellett betűkereséssel megfejteni.

A felkészítő órák során ismertettük a tanulmányút részletes programját, az útvonalat, valamint a főbb helyszínek jelentőségét. A tanulók előzetes kutatómunkát is végeztek kisebb csoportokban, amelynek során egy-egy helyszínt önállóan dolgoztak fel, majd társaik számára bemutatták.

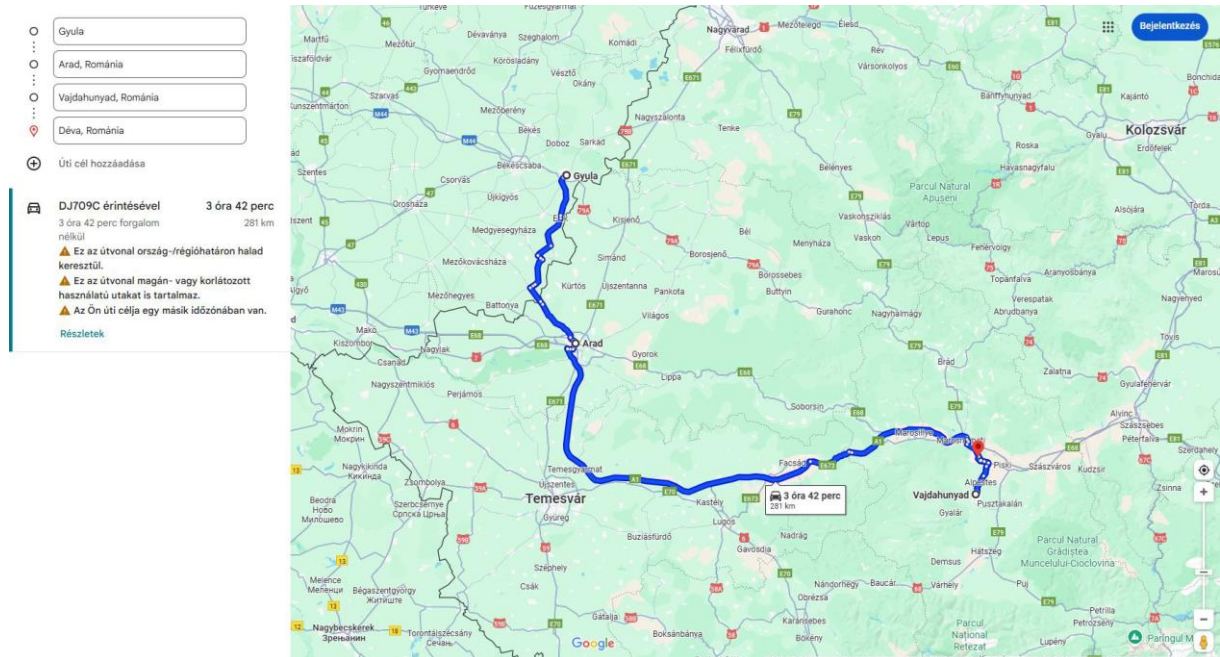
Külön kitértünk az utazással kapcsolatos viselkedési normákra, a közösségi együttélés szabályaira, valamint a biztonsági előírásokra. Fontos cél volt a felelősségteljes magatartás kialakítása, valamint az egymás iránti tolerancia és együttműködés erősítése.

A felkészítő foglalkozások hozzájárultak ahhoz, hogy a tanulók tudatosabban, nyitottabban és aktívabban vegyenek részt a tanulmányút programjain, ezáltal az élmények mélyebben beépüljenek ismereteik közé.

3. Részletes szakmai és élményalapú beszámoló

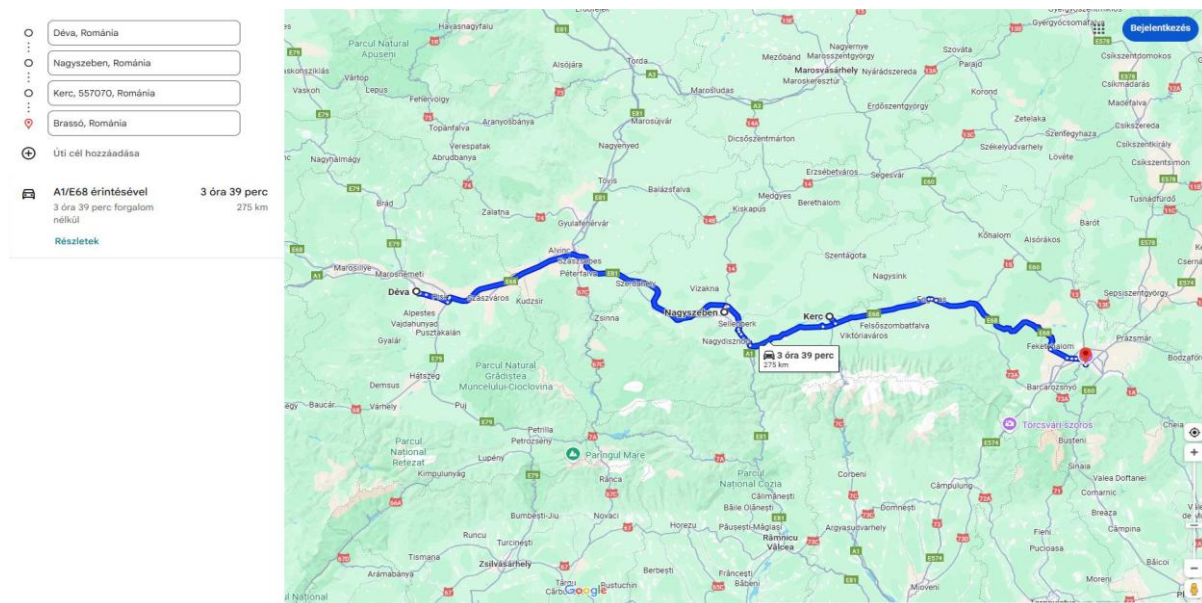
1. nap: A nemzeti összetartozás útján

Az utazást Aradon, a „Megbékélés parkban” kezdtük, ahol a Szabadság-szobor megtekintése mély gondolatokat ébresztett a diákokban a történelmi megbékélésről. Vajdahunyadon a „Várak királya”, a lenyűgöző Hunyadi-Bethlen kastély falai között barangolva a tanulók átélhették a magyar történelem dicső korszakait. A napot Déva várának meghódítása zárta; a közös gyalogos feljutás és a felújított erődítményből elének táruló panoráma igazi csapatépítő élmény volt, amely megalapozta a hét további kihívásaira való hangolódást.

2. nap: Szász építészeti csodák és a vasalók

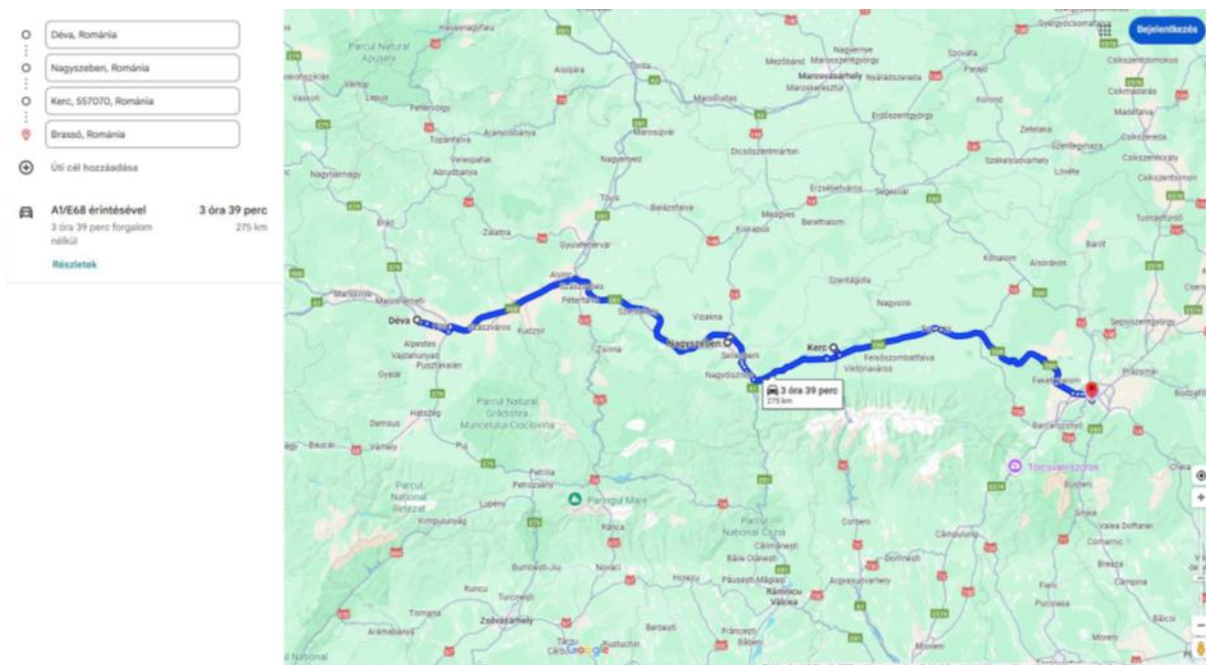
Nagyszeben történelmi belvárosa, a „Hazugok hídja” és a Várostoronyból elénk táruló mesés kilátás a város szász múltját tette kézzelfoghatóvá. A kerci cisztercita apátság romjainak monumentális látványa után a napot a brassói Fekete templom grandiózus élménye zárta, ahol a híres török szőnyeggyűjtemény megtekintése a diákok történelmi fantáziáját is megragadta.

A nap zárásaként szerencsénk volt a honismereti vezetőnk saját vasaló múzeumát is meglátogatni, így egy különleges élménnyel gazdagodtunk.

3. nap: Találkozás és a székely lélek nyomában

Testvértelepülésünkön, Kovásznán, ellátogatunk a Körösi Csoma Sándor Líceumba. A program vége után Szászhermány erődtemploma és az alsócsernátoni Haszman Pál Múzeumban a

székely népi kultúra gazdagsága varázsolt el minket. A tágas udvaron, a nemesi udvarházak és az eredeti bútortatú székely házak között sétálva a gyerekek mintha egy másik századba csöppentek volna. A Szent Anna-tó misztikus hangulata és a Mohos-tőzezláp pallóin való séta – a védett növényritkaságok közepette – a természet tiszteletére tanított minket. A napot a csíksomlyói kegytemplom csendes elmélyülése tette teljessé.

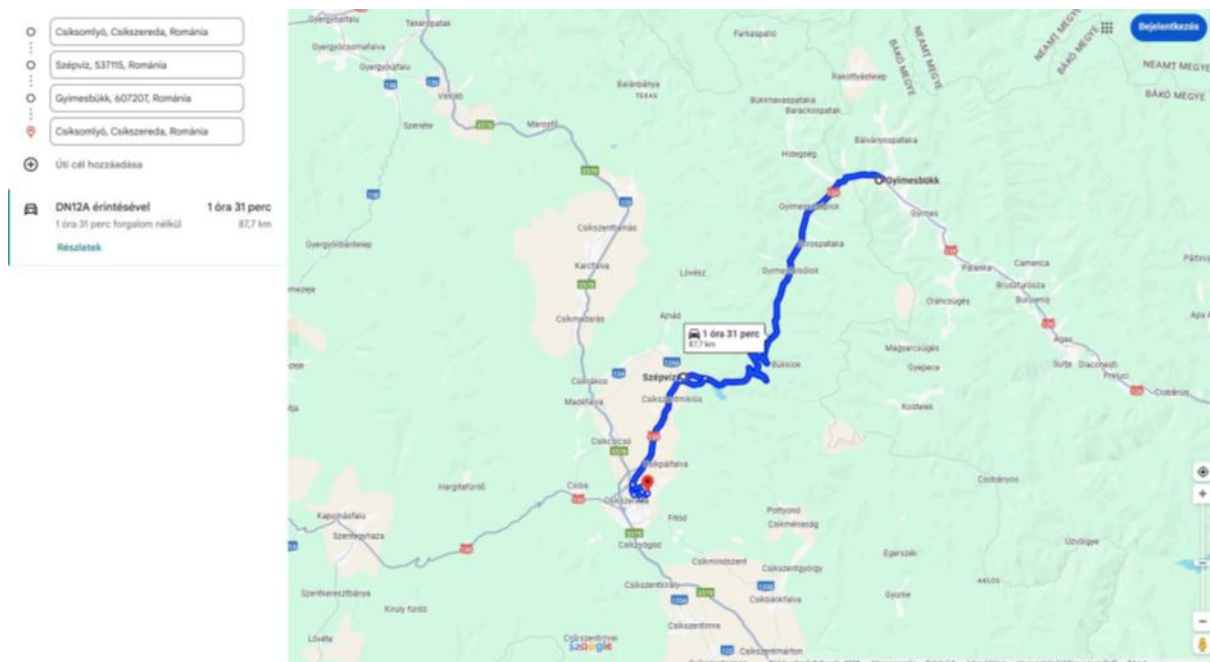
4. nap: Természeti katarzis

A csíksomlyói Mária-szobor előtti csendes főhajtás után a természet erejével találkoztunk. A Gyilkos-tó festői környezete és a Békás-szoros szurdokvölgyének drámai szépsége mindenkit elvarázsolt; a természet erejéről tanúskodó sziklafalak között a diákok számára valósággá vált az irodalmi leírásokból ismert táj.

5. nap: Csángó hagyományok és a hegyek világa

A kosteleki szekerezés a kirándulás legvidámabb és legmeghatározóbb élménye volt. A vadregényes tájon, lovaskocsikkal zötyögve érkeztünk meg a magyar nyelv szigetére. Vaszi Levente tanító úr személyisége, aki a néptánc és a hagyományok továbbadásának szentelte életét, mély hatást gyakorolt ránk. A néptáncoktatás során a diákok örömmel kapcsolódtak be a ritmusokba, majd Gyimesbükkön a Rákóczi-várnál és a 2. világháborús határvadász zászlóalj emlékhelyeinél a nemzeti hűség történeteit ismertük meg.

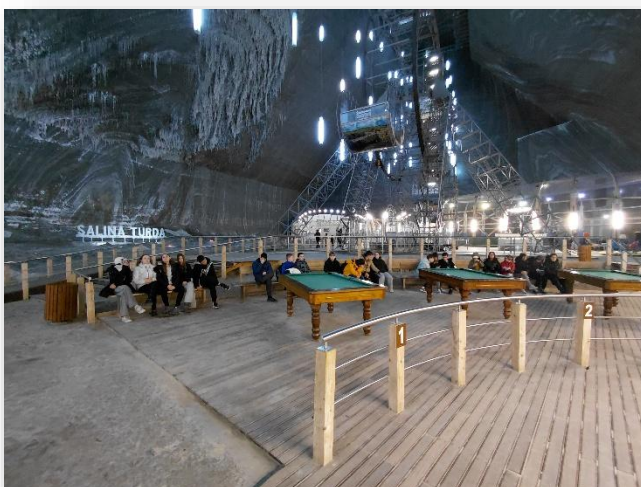

6. nap: Irodalom és a föld alatti kaland

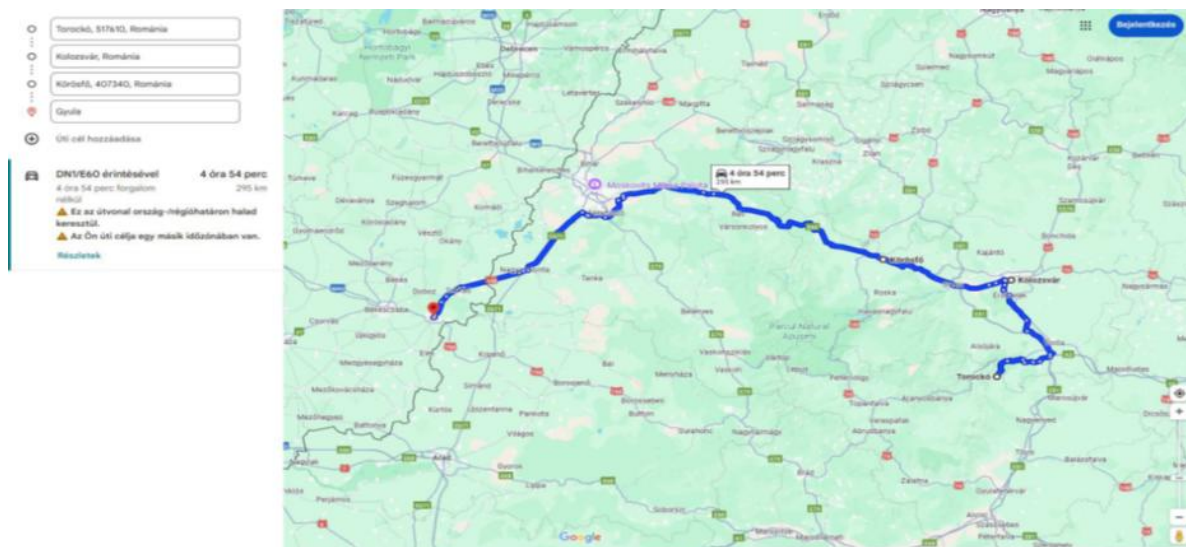

Farkaslakán Tamási Áron sírjánál a legnagyobb székely író emléket tiszteltük meg. A Tordai Sóbánya 150 méteres mélysége, a hatalmas terek és a föld alatti „világ” minden diákunkból csodálatot váltott ki, nem véletlenül szerepel a világ legizgalmasabb látnivalói között. A Tordai-hasadék sziklás, gótikus templomok pilléreire emlékeztető formavilága Jókai Mór leírásait idézte, életre keltve az olvasmányélményeket.

7. nap: Búcsú Erdélytől

Kincses Kolozsváron Mátyás király szobra és szülőháza, valamint a Házsongárdi temető történelmi atmoszférája méltó zárása volt utazásunknak. Körösfőn a hagyományos kézművesség, a faragott titokdobozok és a II. Rákóczi Györgyhöz kötődő történelmi szőnyeg megismerése után szép emlékekkel indultunk haza. Majd hazafelé Nagyszalontán tisztelegtünk a költőóriás Arany János emlékszobra és szülői háza előtt.

4. Pedagógiai és közösségépítő hatások

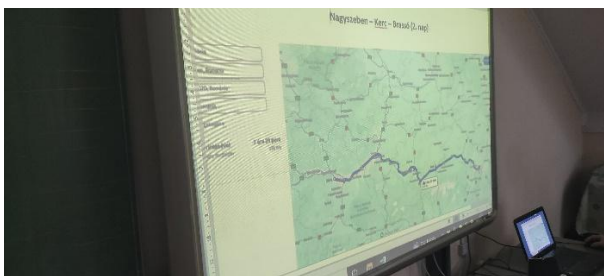
A kirándulást az előkészítő és értékelő órák kerekítették egészé.

- **Közösségi találkozó:** A testvértelepülésünkön Kovásznán, a Körösi Csoma Sándor Líceumba tett látogatásunk során a diákok közvetlen párbeszédet folytattak határon túli kortársaikkal, bemutatva iskoláinkat és szűkebb pátriánkat.

A program részeként egy jó hangulatú közös sporttevékenységre is sor került, amelynek keretében labdarúgó- és kézilabda-mérkőzéseken vettek részt a tanulók. A sportprogram kiváló lehetőséget biztosított arra, hogy a kezdetben ismeretlen diákok gyorsan oldott, barátságos légkörben kapcsolódjanak egymáshoz, erősítve a közösségi élményt, az együttműködési készséget és a kölcsönös elfogadást.

- **Témanap:** Visszatérésünk után egy szervezett témanap keretében ismét bevontuk az évfolyamot az élmények újra élesére; élménybeszámolókkal, fényképes beszámolókkal és kvízzel tettük közkinccsé a látottakat, ezzel is erősítve iskolánk közösségét.

(témanap)

ERDÉLY KVÍZ – (30 kérdés)

1–10 könnyebb kérdések

1. Ki volt a híres hadvezér, akinek a vára Vajdahunyadon áll?
Válasz: Hunyadi János
2. Ki volt Hunyadi János híres fia?
Válasz: Mátyás király
3. Melyik győzelem után vezették be a déli harangszót?
Válasz: Nándorfehérvári diadal
4. Melyik város híres a tetőkön lévő „szemekről”?
Válasz: Nagyszeben
5. Melyik városban található a Fekete templom?
Válasz: Brassó
6. Miért fekete a Fekete templom?
Válasz: Egy nagy tűzvész után megfeketedtek a falai
7. Melyik tó alakult ki egy vulkáni kráterben?
Válasz: Szent Anna-tó
8. Mi vájta ki a Békás-szorost?
Válasz: A Békás-patak
9. Melyik híres népballada kapcsolódik Déva várához?
Válasz: Kőműves Kelemen
10. Miért nevezik a sót régen „fehér arany”?
Válasz: Mert nagyon értékes volt

11–20 közepes kérdések

11. Melyik hegy lábánál fekszik Torockó?
Válasz: Székelykő
12. Miért mondják Torockón, hogy a nap kétszer kel fel?
Válasz: A hegy miatt először eltűnik, majd újra látható
13. Melyik város volt Európa kulturális fővárosa 2007-ben?
Válasz: Nagyszeben
14. Melyik várhoz vezet hosszú fahíd?
Válasz: Vajdahunyadi vár
15. Melyik híres erdélyi szurdokvölgyet látogatjátok meg?
Válasz: Békás-szoros
16. Melyik föld alatti látványosság található Tordán?
Válasz: Só bánya
17. Mi található a tordai sóbányában a mélyben?
Válasz: Föld alatti tó
18. Kik telepedtek le Nagyszebenben a középkorban?
Válasz: Szászok
19. Melyik hegy tetején áll Déva vára?
Válasz: Egy vulkanikus hegycsúcson
20. Melyik erdélyi tó közelében van a Békás-szoros?
Válasz: Gyilkos-tó

21–30 „nehéz” kérdések

21. Melyik patak vájta ki a Békás-szorost?

Válasz: Békás-patak

22. Melyik híres uralkodó született a Hunyadi családban?

Válasz: Mátyás király

23. Melyik erdélyi város neve németül Hermannstadt?

Válasz: Nagyszeben

24. Melyik templom a legnagyobb gótikus templom Délkelet-Európában?

Válasz: Fekete templom

25. Melyik település híres fehér házairól?

Válasz: Torockó

26. Milyen eredetű a Szent Anna-tó?

Válasz: Vulkanikus krátertó

27. Melyik várhoz kapcsolódik a Kőmíves Kelemen története?

Válasz: Déva vára

28. Melyik erdélyi város fontos kereskedelmi központ volt a középkorban?

Válasz: Brassó

29. Melyik hegy mellett fekszik Torockó?

Válasz: Székelykő

30. Melyik vár kapcsolódik a Hunyadi családhoz?

Válasz: Vajdahunyadi vár

A program nem csupán az úticélok kipipálásáról szólt, hanem a magyarságtudat elmélyítéséről, az egymás iránti figyelemről és azoknak a „kincseknek” a felismeréséről, amelyekre Vaszi Levente is felhívta a figyelmet: a nyelv, a kultúra és a hit összetartó erejéről.

